

Відгук

офіційного опонента

завідувача кафедри хірургії №1 Державного закладу «Луганського державного медичного університету», доктора медичних наук, професора
Усатова Сергія Андрійовича

на дисертаційну роботу Перекопайка Юрія Миколайовича «Ускладнення вогнепальних поранень черепа та головного мозку в гострому та ранньому періоді. Клініка, діагностика, лікування», представлену на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Нейрохірургія»)

Актуальність теми дисертації

Масштабна війна, яка триває в Україні є без сумнівів найбільшими бойовими діями на території Європи в цьому столітті, де пацієнтами є, як цивільні так і військові. Ця війна змінила уявлення про застосування деяких видів озброєння, евакуацію, змінює підходи до лікування ускладнень. Також окрема небезпека та виклик цього століття - це поширення зброї в світі, що веде до збільшення кількості вогнепальних травм серед цивільного населення. Так, за даними дослідників з США (Menezes, J. M., Batra, K., & Zhitny, V. P. (2023). A Nationwide Analysis of Gunshot Wounds of the Head and Neck: Morbidity, Mortality, and Cost. *The Journal of craniofacial surgery*, 34(6), 1655-1660. <https://doi.org/10.1097/SCS.00000000000009268>) кількість поранень ділянки голова та шия становить 15,9% (N=101300), а смертність від поранень голови становить 32,4%, серед тих пацієнтів, які були доставлені у лікувальний заклад, оскільки більшість смертей від вогнепальних поранень голови діагностується на місці травми, а виживаність у пацієнтів, які при поступленні мають менше 5 балів за

Шкалою ком Глазго становить 8%. Найчастіше, пацієнти, які поступали, помирають від ускладнень – інфекційних та не інфекційних.

Дисертаційна робота Перекопайка Ю. М. присвячена актуальному завданню нейрохірургії – зниження частоти ускладнень вогнепальних поранень черепа та головного мозку, шляхом вивчення причин, які впливають на частоту їхньої появи.

Зв'язок наукової роботи з державними та галузевими науковими програмами

Дисертація є частиною науково-дослідної роботи кафедри нейрохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика на тему «Прогнозування результатів лікування вогнепальних черепно – мозкових поранень», реєстраційний номер: 0120U101810. Термін виконання 2017 – 2024рр..

Новизна наукових положень отриманих у дисертації

Дисертантом було отримано статистично значимі дані впливу ряду факторів на частоту виникнення ускладнень у пацієнтів з вогнепальними пораненнями черепа та головного мозку. Так дисертант встановив, що застосування дренажу по типу – притік відтік є фактором ризику розвитку інфекційних ускладнень ($p < 0.005$). Вперше дисертантом встановлено кореляцію між рівнем свідомості та частотою виникнення інфекційних ускладнень ЦНС – чим нижче був рівень свідомості при поступленні, тим вищий ризик розвитку інфекційних ускладнень ($p = 0,0001$). Вперше доведено важливість проведення первинної хірургічної обробки в закладі, де є всі можливості для повноцінного та повного обстеження та надання спеціалізованої допомоги з метою уникнення ускладнень. Встановлено переконливий зв'язок наявності ліквореї з розвитком інфекційних ускладнень.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів
дослідження

Здобутки дисертанта використовуються в навчальній роботі кафедри нейрохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, а отримані в ході дослідження дані можуть бути використані в практичній діяльності лікарів-нейрохірургів.

Крім того відповідні клінічні маршрути пацієнтів та алгоритми дій було впроваджено в практику установ, де працював та працює дисертант - КНП «ЛІЛ Боярської міської ради» (м. Боярка), ДНП «Національний інститут раку» (м. Київ).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і
рекомендацій, сформульованих у дисертації

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень.

Було проведено аналіз 109 випадків бойової вогнепальної черепно – мозкової травми. Окремо слід підкреслити важливість аналізу 79 пацієнтів з проникними пораненнями.

Кількість включених в аналіз пацієнтів є достатньою для статистичної обробки, кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження.

Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні.

Оцінка змісту дисертації, її завершення та оформлення

Дисертація містить 158 сторінок машинописного тексту Кегель - мітел (14 типографських пунктів) шрифтом Times New Roman. Робота включає в себе розділи: анотація, вступ, огляд літератури, матеріали та методи дослідження, три розділи власних досліджень, висновки, практичні рекомендації та додатки. Список використаних джерел включає 152 найменування, з яких 136 написані латиницею, а 16 – кирилицею, розміщено на 17 сторінках. Дисертаційна робота ілюстрована 13 рисунками, 21 таблицею та 9 додатками.

Анотація написана українською та англійською мовами. В анотації представлено короткий зміст дисертації та окреслено основні статистично значимі здобутки дисертанта, які він отримав під час проведення дослідження. У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету і завдання дослідження, методи дослідження, висвітлено особистий вклад дисертанта та де було представлено результати дисертаційного дослідження.

В першому розділі автор приводить огляд літератури за роки Першої та Другої світових війн, проводить порівняльний аналіз надання допомоги в нещодавніх військових та громадянських конфліктах на різних континентах. Окремо проводить аналіз сучасних принципів надання медичної допомоги комбатантам на полі бою та в умовах спеціалізованого лікувального закладу.

Другий розділ присвячений описовій частині статистичних показників вибірки пацієнтів та методик та методів статистичного аналізу, який було застосовано.

В третьому розділі приводяться дані основних характеристик ускладнень у пацієнтів з вогнепальними пораненнями та пораненнями, спричинені вибуховою хвилею. Приводяться шкали та методик за якими було оцінено важкість пацієнта, рівень свідомості пацієнта, важкість отриманих травм пацієнтом. Підкреслено важливість діагностики неінфекційних ускладнень вогнепальних поранень черепа та головного мозку. Крім того приводяться приклади особистих спостережень пацієнтів, їхня клінічна та радіологічна картина. На всі таблиці є посилання. Рисунки підписані та пронумеровані. Підписи до рисунків легко читаються.

У четвертому розділі проведено аналіз факторів, що впливають на розвиток інфекційно – запальних процесів при проникаючих пораненнях головного мозку. Було встановлено, як нові фактори, що мають вплив на інфекцію (ранова інфекція, дренавання по типу притік - відтік), так і підтверджено вплив факторів, що в переважній більшості досліджень вже були статистично значимі та мали негативний вплив на розвиток інфекційних ускладнень (лікворея, трансшлуночкове поранення). Дані структуровані в таблиці та легкі для читання та розуміння.

У п'ятому розділі представлені важливі дані для прогнозування результатів лікування черепно – мозкових поранень, як проникних так і не проникних.

Висновки та практичні рекомендації сформульовані чітко.

Висновки відповідають поставленим завданням.

Повнота викладених матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях

За матеріалами дисертаційного дослідження опубліковано 3 статті у наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 2 статті у виданнях зарубіжних країн, що входять до Європейського Союзу (Румунія), 6 тез-доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

У дисертації Перекопайка Юрія Миолайовича не встановлено ознак плагіату, фальсифікації чи інших ознак порушення академічної доброчесності

Особистий внесок здобувача

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Поліщуком Миколою Єфремовичем та Данчиним Андрієм Олександровичем. Автор самостійно проводив патентно – інформаційний пошуки, готував документи для проведення метрологічного контролю та проходження етичної комісії, проводив аналіз наукової літератури, визначив методи дослідження. Перекопайко Ю. М. особисто провів збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Велика частина клінічних спостережень та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно. Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно. У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

Зауваження до оформлення та змісту дисертації

Принципових зауважень до оформлення дисертаційного дослідження немає. Наявна незначна кількість граматичних помилок, які не несуть зміни сенсу речень та словосполучень

У процесі рецензування дисертаційної роботи виникли деякі запитання.

ому припливно – відпливне дренажування підвищує ризик інфікування на Вашу думку і коли є покази до його застосування при черепно – мозковій проникній травмі?

Вашому дослідженні приведено аналіз 10 пацієнтів, які отримали травму внаслідок дії вибухової хвилі. Чому саме Ви включили ці поранення в свій аналіз, яка їхня особливість та роль у Вашому дослідженні?

Відповідність дисертації вимогам, які пред'являють до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Перекопайка Юрія Миколайовича «Ускладнення вогнепальних поранення черепа та головного мозку в гострому та ранньому періоді, клініка, діагностика, лікування», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Нейрохірургія»), присвячена актуальній проблемі сучасної нейрохірургії, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – зниження частоти ускладнень вогнепальних черепно

- мозкових поранень. Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Перекопайка Ю. М. повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 Мо 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Перекопайко Юрій Миколайович повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Нейрохірургія»).

Офіційний опонент:

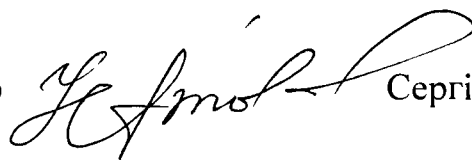
Завідувача кафедри хірургії №1

Державного закладу

«Луганського державного

медичного університету»,

доктора медичних наук, професор

Сергій УСАТОВ

Стігнен Сергій Андрійович Усатов

підтверджую

начальник офісу кадрів Л.В. Толмачу